

ПОЗИЦІЯ “ЮРФЕМ” ЩОДО ПРОЄКТУ НОВОГО ЦИВІЛЬНОГО КОДЕКСУ

Posted on 6 Лютого, 2026

ЗАКЛИКАЄМО ВІДКЛАСТИ РОЗГЛЯД ПРОЄКТУ НОВОГО ЦИВІЛЬНОГО КОДЕКСУ

Позиція "ЮрФем" щодо законопроєкту №14394

ЮРФЕМ.ua
Асоціація жінок-юристок України

Асоціація жінок-юристок України “ЮрФем” підтримує заклик Українського Жіночого Конгресу відкласти розгляд законопроєкту №14394, який стосується оновлення цивільного законодавства.

Ми усвідомлюємо важливість цього законопроєкту та намагання врегулювати важливі правовідносини, що стосуються **відшкодування шкоди, завданої внаслідок збройної агресії рф, спадкування, права на репарації, розпорядження репродуктивним біологічним матеріалом та сімейних правовідносин щодо допоміжних репродуктивних технологій тощо.**

У Преамбулі до проєкту нового Цивільного кодексу зазначено, що він покликаний “служити вільному розвитку особистості, забезпечувати повагу до людської гідності, автономію волі та неприпустимість втручання у приватне життя”.

Водночас певна частина положень проєкту Кодексу суперечить вищевказаним принципам та абсолютно не враховує попередні законодавчі ініціативи, що стосувалися приведення законодавства України у відповідність вимогам **Стамбульської конвенції** та **Лансаротської конвенції**, а також євроінтеграційним зобов'язанням України.

До цих положень, зокрема, належать такі:

- зниження віку, з якого, за рішенням суду, може бути надане право на укладення шлюбу у випадку вагітності та народження дитини (з 16 років до 14 років);
- фактична заборона розірвання шлюбу під час вагітності дружини та до досягнення дитиною однорічного віку, а також застосування заходів примирення, у тому числі із ризиком застосування цієї заборони та заходів примирення у випадку домашнього насильства.

У листопаді 2024 року **були внесені зміни** до чинного Сімейного кодексу України та скасовано заборони на розірвання шлюбу та введено заборону на примирення, оскільки це значно ускладнювало доступ до правосуддя для постраждалих від домашнього насильства. Тому не зрозуміло, з яких причин та на якій підставі ми відступаємо від положень Стамбульської конвенції й зобов'язуємо постраждалих від домашнього насильства доказувати факт такого насильства відповідним рішенням суду та лише у випадку скоєння кримінального правопорушення, у той час, коли вона потребує захисту.

Зважаючи на відсутність у пояснювальній записці до проєкту Кодексу аргументів щодо запропонованих змін, а також публічних комунікацій та обговорень з боку авторів/ок законопроєкту із громадськістю, **ми закликаємо:**

- відкласти розгляд законопроєкту №14394;
- провести обговорення окремих положень законопроєкту із громадськими організаціями, жіночими правозахисними організаціями та експертною спільнотою;
- переглянути положення законопроєкту, що стосуються прав жінок, дітей і сім'ї та привести їх у відповідність до Стамбульської конвенції, Лансаротської конвенції, практики Європейського суду з прав людини та євроінтеграційних зобов'язань України.

Tagged [домашнє насильство](#), [права жінок](#), [сексуальне насильство](#), [Стамбульська конвенція](#)

PREVIOUS POST

Підсумки серії тренінгів “Особливості кримінального провадження щодо кримінальних правопорушень, пов'язаних із домашнім насильством, крізь призму потерпілоорієнтованих підходів”

NEXT POST

Нове трудове законодавство потрібне. Чого від нього очікувати?